

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střední průmyslová škola strojnická Olomouc, tř.17. listopadu 49

**Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu „Výuka moderně“
Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0205**

Šablona: III/2 Dějepis

Sada: 2

Číslo materiálu v sadě: 20

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Název: Vznik USA

Jméno autora: Mgr. Vladislava Heglasová

Předmět: Dějepis

Jazyk: Čeština

Klíčová slova: USA, Prohlášení nezávislosti, Listina práv, George Washington

Cílová skupina: žák 1. ročníku

Stupeň a typ vzdělání: střední odborné

Očekávaný výstup: Žák umí stručně popsat boj amerických kolonií za nezávislost, který vedl ke vzniku Spojených států amerických, objasní význam přijaté americké ústavy a Listiny práv pro vznik a rozvoj novodobé občanské společnosti.

Metodický list/anotace

Motivační prezentace má za úkol seznámit žáka s průběhem bojů amerických osad za nezávislost završených vznikem USA. Vede žáka k pochopení významu americké ústavy a Listiny práv pro rozvoj novodobé občanské společnosti.

Datum vytvoření: 2.3. 2013

VZNIK

USA

Úkol:

Kdo byli původní obyvatelé
Ameriky?

VZNIK USA

- původní obyvatelé Ameriky –

Indiáni

→ **GENOCIDA**

(1 miliarda Indiánů byla v Severní Americe před evropskou kolonizací,
v současnosti jich žije v USA 1,5 milionu)

Vesnice Šošonů

kolem roku 1900

Obrázek č. 1

**Američtí
Indiáni**
byli
kolonizací
Evropanů
vytlačeni
ze svých
původních
oblastí.

Indián

na fotografii od Edwarda Curtise, 1907

Obrázek č. 2

- před **24. – 12. tis. lety** – příchod Indiánů ze sv. Asie přes Beringovu úžinu (lov, sběr)
  - v **7 tis. př. n. l.** – vznik zemědělství (pěstování kukuřice, fazolí, tykví)
  - nejznámější indiánské civilizace:
    - ✓ **Aztékové**
    - ✓ **Mayové**
    - ✓ **Inkové**
- (v **16. stol.** – zanikly s příchodem Evropanů)

Machu Picchu

ruiny inckého města, Cusco - Peru

Obrázek č. 3

Inkové stavěli své stavby bez použití malty. Kamenné bloky byly opracovány, dopraveny na místo a poskládány přesně tak, že se mezi ně nevejde ani ostří nože.

Úkol:

Kteří Evropané ovládali Jižní
a Severní Ameriku?

Řešení:

- **Jižní Ameriku ovládali:**
  - ✓ Španělé
  - ✓ Portugalci
- **Severní Ameriku ovládali:**
  - ✓ Angličané
  - ✓ Francouzi
  - ✓ Nizozemci
  - ✓ Španělé

VZNIK USA

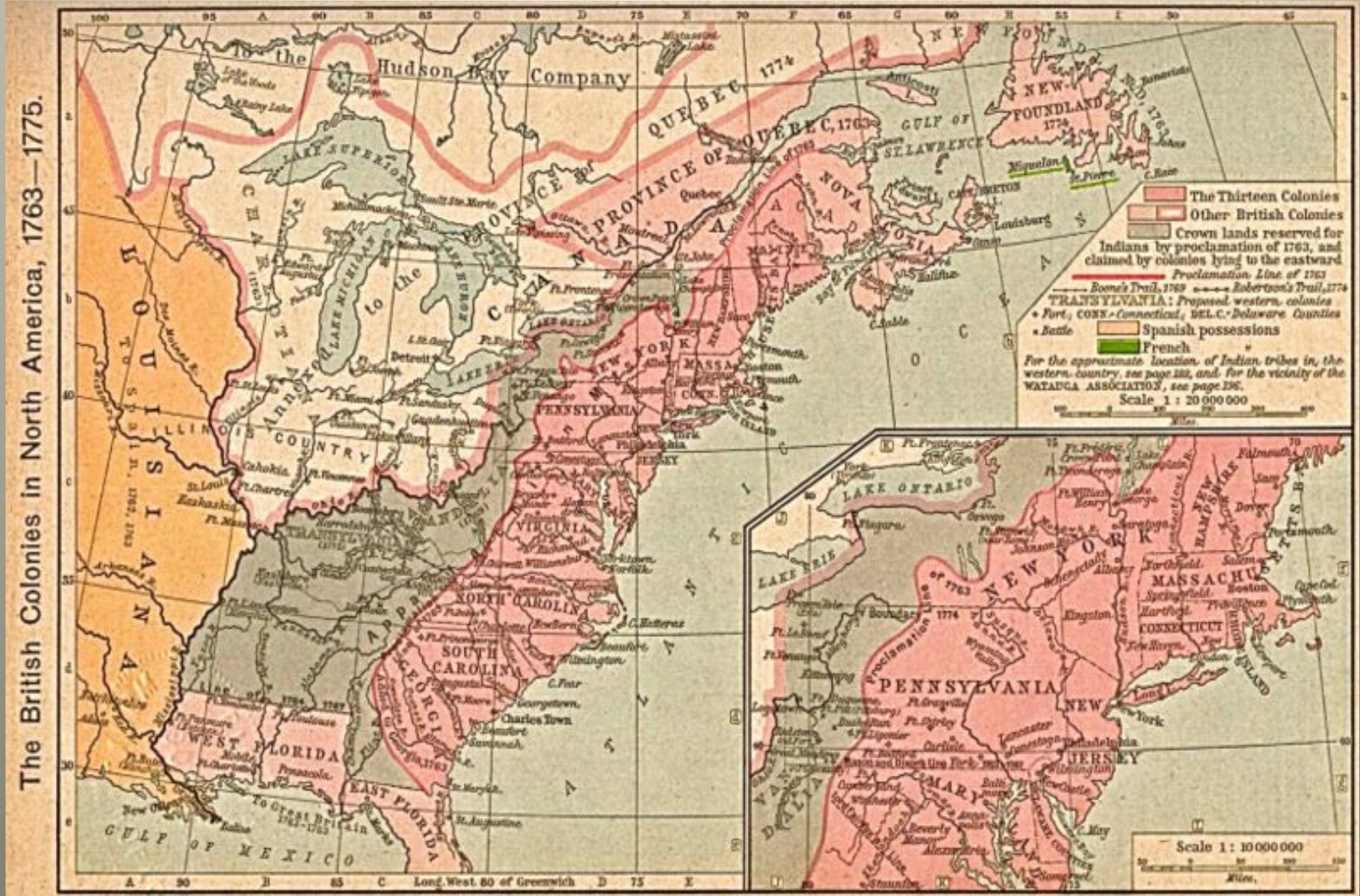
- Angličané vybudovali **13 kolonií** na vých. pobřeží Atlantiku, které většinou podléhaly britskému králi a parlamentu
- **válka Británie s Francií** o nadvládu v sev. Americe (Británie ovládla Kanadu)
- vztah Británie ke koloniím:
  - ✓ nesly válečné náklady
  - ✓ byly zdrojem surovin a odbytištěm angl. výrobků
  - ✓ zákaz tovární výroby a samosprávy
  - ✓ zákaz stěhování na západ od Apalačského pohoří

Mapa britských kolonií

v Severní Americe 1763 – 1776

Obrázek č. 4

VZNIK USA

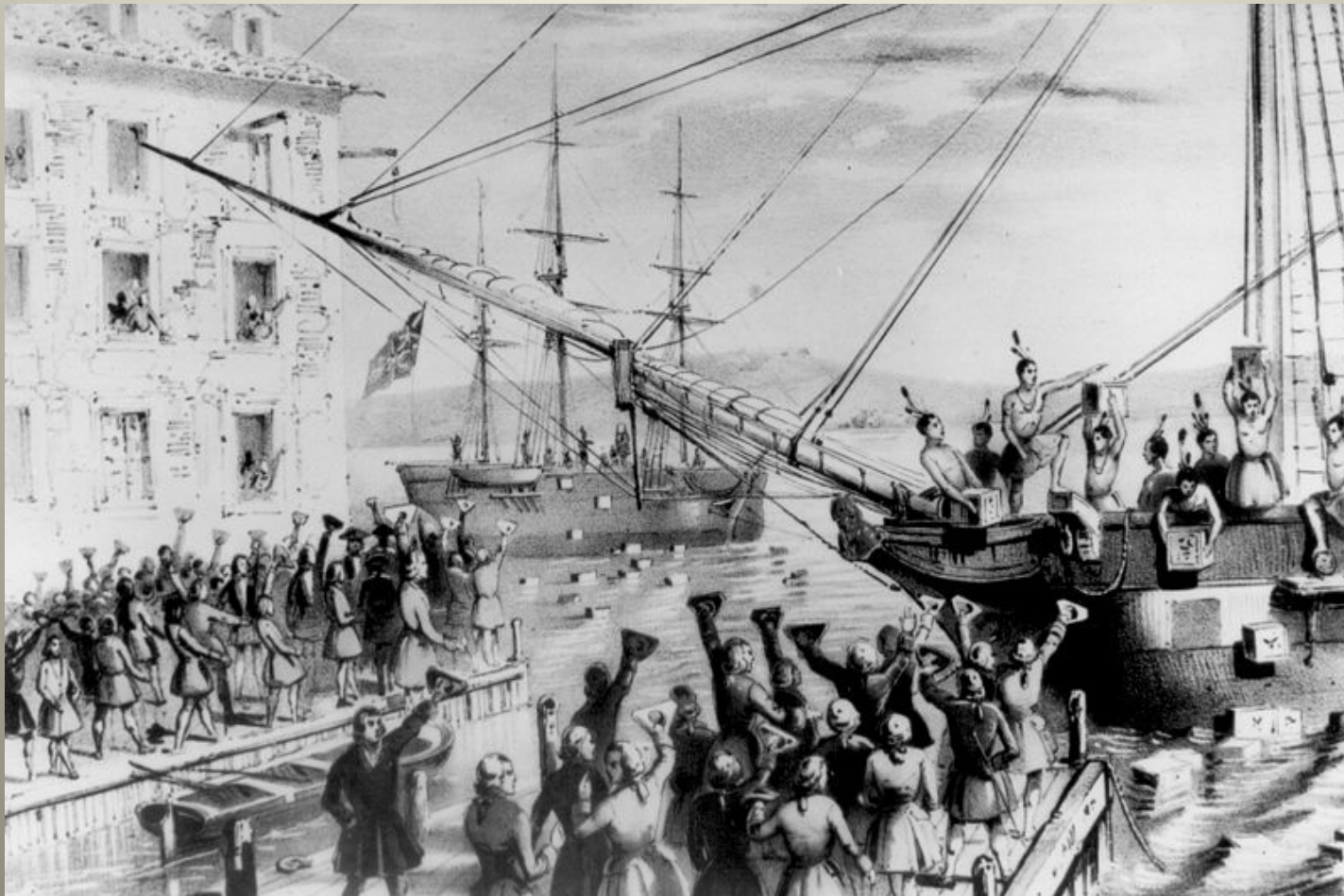
- **1773** – tzv. „**bostonské pití čaje**“
(povstalci vyhodili náklad čaje v přístavu Boston do moře) → Br. uzavřela přístav
- **1774** - **1. kontinentální kongres** (delegáti 12 kolonií zastavili s Br. obchod i za cenu velkých ztrát)
- **1775** - **začala válka za nezávislost**
(**George Washington** velitelem americké armády)

Bostonské pití čaje

dobová kresba

Obrázek č. 5

Americká válka za nezávislost

1775 - 1783

Obrázek č. 6

VZNIK USA

- **4.7. 1776** – na 2. kongresu ve Filadelfii přijato „**Prohlášení nezávislosti**“ v čele s **Thomasem Jeffersonem**
- válka trvala 8 let:
  - 1. fáze – bitva u Saratogy (1777)
  - 2. fáze – bitva u Yorktownu (1781)
- **1783** – uzavřena mír. smlouva ve Versailles (**Benjamin Franklin**–vyslanec ve Francii)
- Británie uznala nezávislost Spojených států

VZNIK USA

Význam:

- byl vyvlastněn majetek koruny
- vznikla střední vrstva
- zajištěna náboženská svoboda
- volební právo pro muže
- hranice na západ volná
- vznikla republika, demokratické zřízení
- posíleno veřejné školství

VZNIK USA

❖ **1787** – přijata demokratická **ústava**

✓ oddělila moc zákonodárnou, soudní a výkonnou se silnou pozicí prezidenta

✓ ústřední moc ve federaci

✓ zrušeno otroctví v severních státech

prvním prezidentem – **George Washington**

❖ **1791** – doplněna **Listinou práv**

✓ zajišťovala individuální občanské svobody

Úkol:

O jaké občanské svobody v Listině
práv se jednalo?

VZNIK USA

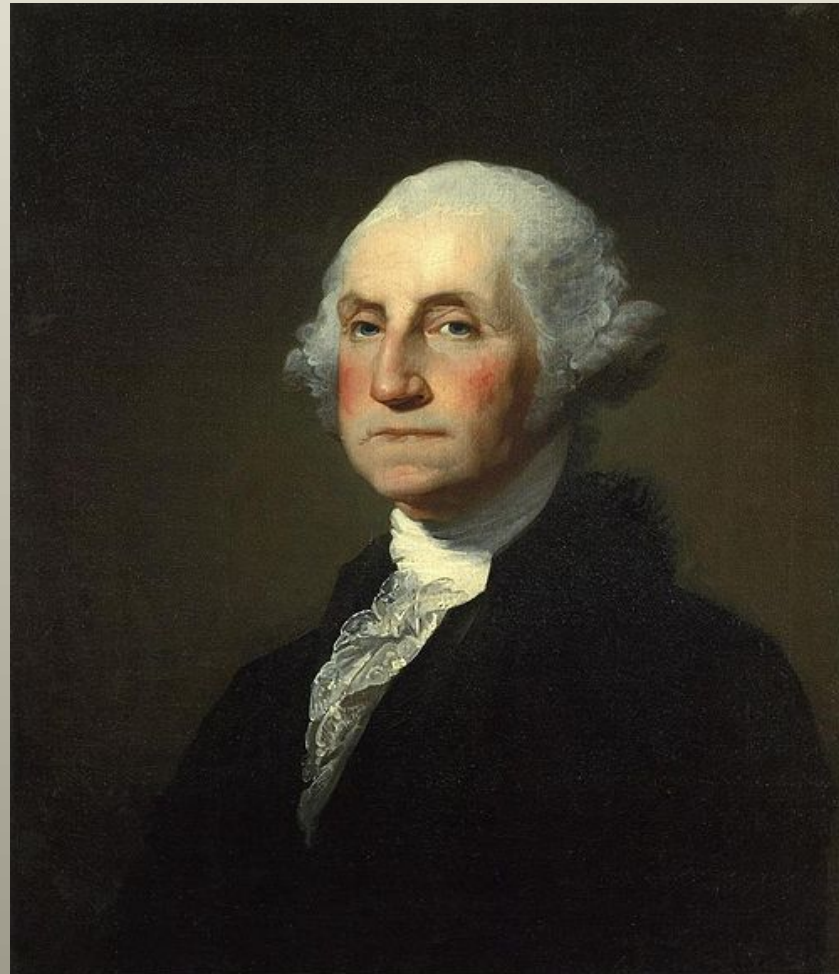
Řešení:

- ✓ svoboda náboženství
- ✓ svoboda slova a tisku
- ✓ svoboda shromažďování
- ✓ petiční právo
- ✓ právo nosit zbraň
- ✓ zajištění osobní bezpečnosti
- ✓ nedotknutelnost obydlí a majetku

George Washington

první prezident USA

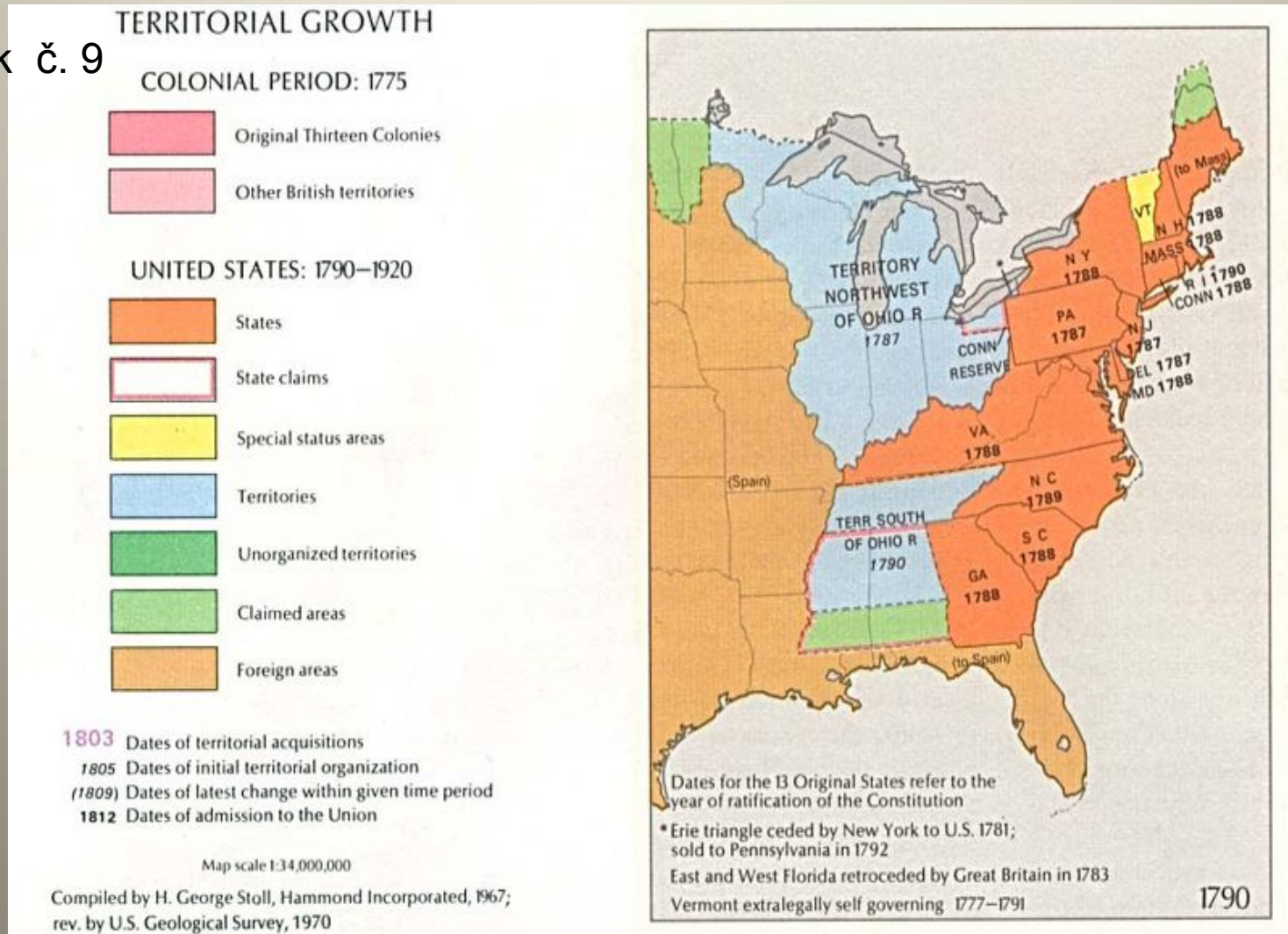
Obrázek č. 8

Mapa nových států s daty přijetí nové ústavy

Obrázek č. 9

Odkazy:

Použité zdroje: internet

Dostupné pod licencí GNU Free Documentation License na www:

Obrázek č.1

JACKSON, W.H.. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 2.3.2013]. Dostupný na WWW:
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Shoshoni_tipis.jpg >

Obrázek č. 2

CURTIS, Edward. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 2.3.2013]. Dostupný na WWW:
< <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:CurtisIndian.png> >

Obrázek č. 3

ST-AMANT, Martin. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 2.3.2013]. Dostupný na WWW:
< <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:80 - Machu Picchu - Juin 2009 - edit.jpg>>

Obrázek č. 4

SHEPHERD, Wiliam Robert. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 2.3.2013]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:British_colonies_1763-76_shepherd1923.jpg>

Obrázek č. 5

SORONY& MAJOR. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 2.3.2013]. Dostupný na WWW:
< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Boston_tea_party.jpg >

Obrázek č. 6

WARS. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 2.3.2013]. Dostupný na WWW:
< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rev_collage.png >

Obrázek č. 7

STONE, William. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 2.3.2013]. Dostupný na WWW:
< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Us_declaration_independence.jpg >

Obrázek č. 8

STUART, Gilbert. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 2.3.2013]. Dostupný na WWW:
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gilbert_Stuart_Williamstown_Portrait_of_George_Washington.jpg>

Obrázek č. 9

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 2.3.2013]. Dostupný na WWW:
< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:USA_Territorial_Growth_1790.jpg >